

Dante Alighieri

(Urmare din pag. 15)

pentru-a cînta abia în luna verde, de nu cumva pricina stă-n durere, și cite vietăți cunosc plăcere...

II

La scurtă zi, și mare cerc de umbră ajuns-am, val ! și la-nălbirea creștei, cînd se desprind colorile din ierburii...

IV

Așa m-aș vrea în vorba mea de aspru ca piatra ce-n asprimea ei sporește, și-ntruna se-mpietrește, mai crudă-n faptă și mereu mai dură...

Cioran La liziera existenței

Visul, abolind timpul, abolește și moartea. Lucru de care profită răposaii ca să ne inoportuneze. Noaptea trecută, iacă-l pe taică-meu...

Paleontolog de ocazie, am petrecut mai multe luni meditănd asupra scheletului. Rezultat: de-abia vreo cîteva pagini... Subiectul, ce-i drept, nu îndemna la prolixitate.

A aplica același tratament unui poet și unui gânditor mi se pare o greșeală de gust. Sint domenii în care filosofii n-ar trebui să se bage.

Neantului pentru budism (la drept vorbind pentru Orient în general) nu comportă semnificația intrucivă sinistră pe care i-o atribuim noi.

Într-atîta am gustul singurătății, că pînă și cel mai neînsemnat rendez-vous e pentru mine o crucificare.

Filosofia hindusă urmărește eliberarea; a grecilor, cu excepția lui Pyrrhon, a lui Epicur și a cîtorva inclassificabili, este decepționantă: nu caută decît... adevărul.

Nirvâna a fost comparată cu o oglindă ce n-ar mai reflecta nici un obiect. Cu o oglindă, așadar, veșnic neîntinată, veșnic nefolosită.

Omul e liber, dar nu și în adîncul ființei sale. La suprafață, el face ce vrea; în straturile sale neștiute, „voiață” este un cuvînt lipsit de sens.

Dante și Forese Donati (Purgatoriu, cînturile XXIII—XXIV)

Pentru a-i dezarma pe invidioși, ar trebui să ieșim pe stradă în cirje. Numai spectacolul decăderii noastre îi umanizează cit de cit pe amicii și pe dușmanii noștri.

Pe bună dreptate credem a asista, în fiecare epocă, la dispariția ultimilor urme ale Paradisului terestru.

Kant a trebuit să aștepte ultimii ani ai bătrîneții pentru a vedea părțile întunecate ale existenței și pentru a semnala „eșecul oricărei teodiceii raționale”.

...Alții mai norocoși, și-au dat seama de asta mai înainte chiar

de a începe să filosofeze.

S-ar zice că materia, invidioasă pe viață, o spionează pentru a-i descoperi punctele slabe și pentru a o pedepsi pentru inițiativele și trădările ei.

Tocmai am citit o biografie. Ideea că toate personajele evocate nu mai există decît în această carte mi s-a părut atît de insuportabil încît a trebuit să mă lungesc ca să nu-mi vină amețea.

Omul fiind un animal bolnăvicios, oricare cuvînt sau gest al lui are valoare de simptomă.

„Sint uluit că un om atît de remarcabil a putut să moară”, i-am scris văduvei unui filosof. Nu mi-am dat seama de stupiditatea scrisorii mele decît după ce o expediasem.

Septuagenară, lady Montague mărțurisea că încetase, de unsprezece ani, să se privească în oglindă.

Excentricitate? Poate, dar numai pentru cei ce nu cunosc calvarul înfîlțirii cotidiene cu propria mutră.

Cel mai bun mijloc ca să te scapi de un dușman este să-l vorbești numai de bine, peste tot. Se va găsi cineva să i-o spună, iar el n-o să mai aibă forța de a vă face rău.

Cînd trebuie să iei o hotărîre capitală, lucrul cel mai primejdios este să-i ceri altuia sfatul, căci, cu excepția cîtorva răcîciți nu-i nimeni să-ți vrea cu sinceritate binele.

Durerile de urechi de care suferea Swift stau în parte la originea mizantropiei lui.

Cei vechi erau neîncredători față de reușită nu numai pentru că se temeau de invidia zeilor dar și din cauza dezechilibrului interior legat de orice succes.

E cu neputință să petreci nopți albe și să practici și o meserie: dacă, pe vremea tinereții mele, părinții nu mi-ar fi subvenționat insomniale, cu siguranță că-mi făceam seama.

Dacă n-am avut niciodată încredere în Freud, de vină este taică-meu: îi povestea mamei visurile de peste noapte și îmi strica în felul ăsta toate diminețile.

Vai de scriitorul care nu-și cultivă megalomania, care o vede cum se dezumflă fără să reacționeze. Foarte curînd își va da seama că nu devii normal fără să te coste.

Mă găseam pradă unei angoase de care nu aveam idee cum o să scap. Sună cineva la ușă. Deschid.

În prag, o doamnă mai în vîrstă, pe care chiar că n-o așteptam. Timp de trei ceasuri, m-a tocat la cap cu asemenea timpenei încît angoasa mi s-a transformat în furie.

Frinturi răzlețe, gînduri trecătoare ziceți dumneavoastră. Dar pot fi ele numite trecătoare atunci cînd este vorba de obsesii, de gînduri a căror esență e tocmai că nu trec?

Cimitirul Picpus. Un tînăr și o damă cam trecută. Paznicul le atrage atenția că cimitirul este rezervat pentru urmașii celor ghilotinaiți. Dama intervine:

„Păi noi ce sintem?”
Cu ce ton! La urma urmei, poate că spunea adevărul. Inșă acel ton înțepat m-a făcut să trec pe loc de partea călăului.

Idealul ar fi să ne putem repeta ca... Bach.

Nu locuiești într-o țară, ci într-o limbă. O patrie asta înseamnă și nimic altceva.

Are ceva de șarlatan oricine triumfă, în oricare domeniu.

Musai găsesc un cusur la toți cei care se interesează de aceeași lucruri ca și mine...

Îi spuneam zilele trecute unui prieten că, fără a mai crede în scris, n-aș vrea nici să renunț la el, că a munci este o iluzie demnă de apărut și că după ce mîzgălesc o pagină sau măcar o frază, întotdeauna îmi vine să fluier.

Sint solicitat pentru un colocvium în străinătate, căci ar avea nevoie, pare-se, de îndoielile mele.

Scepticul de serviciu al unei lumi care apune.

Cutare cărțuție religioasă asigură că incapacitatea de a te hotărî pentru o parte sau pentru cealaltă e semn că n-ai fi „luminat de lumina dumnezeiască”.

Cu alte cuvinte nehotărîrea, această obiectivitate absolută, ar fi o cale de pierzanie.

După atîția ani, după o viață întreagă, o revăd. „De ce plîngi?” am întrebat-o deodată. „Dar nu plîng”, îmi răspunde ea. Și nu plîngea, în adevăr, ci virsta alterîndu-i trăsăturile, bucuria nu mai răzbătea la chipul ei, pe care-ai fi putut la fel de bine să citești: „Cine nu moare de tînăr, o s-o regrete mai devreme sau mai tîrziu.”

Cel care-și supraviețuiește își ratează... biografia. Pînă la urmă, nu pot fi socotite desăvîrșite decît destinele curmate la vreme.

N-ar trebui să ne deranjăm prietenii decît cu ocazia înmormîntării noastre. Sau poate nici atunci!

Un psihanalist danez care suferea de o migrenă rebelă și care urmărea fără succes tratamentul unui confrate, veni la Freud care îl vindecă în cîteva luni.

Un patrimoniu numai al nostru: momentele în care n-am făcut nimic... Ele sint acelea care ne formează, care ne individualizează, care ne fac neasemănători.

A nu mai avea nimic în comun cu oamenii decît faptul de a fi om! Punctualitatea, varietate a „nebulniciei scrupulelor”. Pentru a nu întîrzia undeva, aș fi în stare să comit o crimă.

E mai ușor să-l imiți pe Jupiter decît pe Lao-tzi.

Germanii nu-și dau seama că e ridicul să-i pui în aceeași oală pe un Pascal și pe un Heidegger. Distanța este mare între un Schicksal și un Beruf, între un destin și o profesiune.

Mult trebuie să fi decăzut o senzație pentru a se înjosi să se preschimbe în idee!

A crede în Dumnezeu te scutește să mai crezi în altceva — ceea ce este un avantaj de neprețuit. I-am invidiat întotdeauna pe cei care cred, deși a te crede Dumnezeu îmi pare mai comod decît să crezi în Dumnezeu.

Un cuvînt dișecat, nu mai înseamnă nimic, nu mai este nimic. Tot așa cum un corp, după autopsie, e mai puțin decît un cadavru.

La mine, orice dorință naște o contra-dorință, astfel încît, orice aș face, contează doar ceea ce nu am făcut.

„Dacă aș primi sarcina să clasific mizeriile omenești, scria tînărul Tocqueville, aș face-o în ordinea următoare: boala, moartea, îndoiala.”

Îndoiala ca flagel, iată o opinie pe care n-aș fi putut s-o susțin niciodată, însă o înțeleg ca și cum eu însumi aș fi emis-o — într-o altă viață.

A-ți pierde somnul și a-ți schimba limba. Două încercări, una independentă de tine, alta deliberată. Singur, față în față cu nopțile și cu cuvintele.

„Sfîrșitul omenirii va veni atunci cînd toată lumea va fi ca mine” am declarat într-o zi, într-un acces ce nu-mi aparține a-l califica.

„Zeii să vină la mine, nu eu să merg la ei”, i-a răspuns Plotin discipolului său Amelius, care vroia să-l ducă la o ceremonie religioasă. La cine, în lumea creștină, ai să mai întîlnești un orgoliu de asemenea calitate?

Selecție și traducere de Emanoil MARCU
Din Aveux et Anathèmes, Gallimard, 1987.

Redactor șef: GEORGE GENOIU. Colectivul redacțional: Sergiu ADAM, Constantin CALIN, Calistrat COSTIN, Carmen MIHALACHE-POPA, Victor MITOCARU, Stelian NANIANU, dr. Vasile SPORICI. Tiparul: I. P. Bacău Cd. 5504-988. Revista „Ateneu” este tipărită pe hîrtie fabricată la C.C.H. „Letea”